

SINT-NIKLAAS – GERDA 2012
PROSPECTIE MET INGREEP IN DE BODEM

INHOUD

1.	VERANTWOORDING	5
2.	AANLEIDING EN DOELSTELLING VAN HET ONDERZOEK	6
3.	ADMINISTRATIEVE FICHE	7
4.	SITUERING	9
	4.1. ALGEMENE SITUERING	9
	4.2. TOPOGRAFISCHE SITUERING	9
	4.3. GEOLOGISCHE EN BODEMKUNDIGE SITUERING	10
5.	CONTEXT	12
	5.1. HISTORISCHE CONTEXT	12
	5.2. ARCHEOLOGISCHE CONTEXT	12
6.	ARCHEOLOGISCHE ONDERZOEK	14
	6.1. METHODOLOGIE	14
	6.2. ONDERZOEKSRESULTATEN	15
	6.2.1. Bodemkundige vaststellingen	15
	6.2.2. Archeologische vaststellingen	17
	6.2.3. Assessment en basisanalyse van de vondsten en stalen	20
	6.2.4. Chronologie en datering	20
7.	SYNTHESE	21
8.	ADVIES	21
9.	SAMENVATTING	21
10.	BIBLIOGRAFIE	22
11.	BIJLAGEN	23

1. VERANTWOORDING

Naar aanleiding van de ontwikkeling van een zorgcentrum van het OCMW te Sint-Niklaas werd een archeologische prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd. De percelen werden tot 2002 gebruikt als voetbalterreinen voor de voetbalclub SK Gerda¹. Het project wordt ontwikkeld door het Intergemeentelijk Samenwerkingsverband van het Land van Waas (Interwaas) en het OCMW Sint-Niklaas. De samenwerkingsovereenkomst tussen Interwaas en de Archeologische Dienst Waasland (ADW) inzake verplicht archeologisch vooronderzoek van ruimtelijke ontwikkelingsprojecten (2009-2012) impliceerde dat het vooronderzoek uitgevoerd werd door de ADW. Interwaas trad hierbij op als gevolmachtigde van het OCMW Sint-Niklaas.

Het archeologisch vooronderzoek Sint-Niklaas-Gerda, met projectcode 2012/382, werd gedurende vijf werkdagen uitgevoerd tussen 24 en 29 september 2012. De vergunning werd door het Agentschap Onroerend Erfgoed toegekend op 20 september 2012. De archeologische prospectie werd uitgevoerd door Thierry Van Neste (vergunninghouder) en Annebeth Plyson.

Aan de hand van 16 sleuven werd een evaluatie gemaakt van het potentiële archeologisch erfgoed. Deze kijksleuven werden systematisch verspreid over het terrein en indien nodig aangevuld met kijkvensters. Op deze manier werd 11,35 % van het terrein, met een grootte van ca. 2,5 ha, gescreend.

¹ Vergauwen 2009.

2. AANLEIDING EN DOELSTELLING VAN HET ONDERZOEK

Op het terrein gelegen tussen de Abingdonstraat, Broedersstraat, Kongostraat en Bokkenhof wordt de ontwikkeling van een zorgcentrum van het OCMW voorzien (fig. 1). Er worden een woonzorgcentrum, administratief centrum en woningen met wegenis, een parkeerterrein en een park met bufferbekken gepland. De graafwerken die gepaard gaan met de ontwikkeling van dit zorgcentrum kunnen leiden tot een ernstige beschadiging of vernietiging van potentiële archeologisch relevante gegevens. Ter evaluatie van het mogelijke aanwezige archeologische erfgoed werd voorafgaand aan de inrichtingswerken een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Op deze manier kan een evaluatie van het aanwezige archeologische erfgoed worden gemaakt en kan een onderbouwd advies worden gegeven voor eventueel verder onderzoek. Het Agentschap Onroerend Erfgoed kan aan de hand van dit advies beslissen tot een vlakdekkende opgraving of vrijgave van de terreinen.

Fig. 1. Ligging van het onderzoeksgebied met aanduiding van de omringende straten (bron: Google Maps).

3. ADMINISTRATIEVE FICHE

NAAM OPDRACHTGEVER

Interwaas, Lamstraat 113, 9100 Sint-Niklaas

NAAM UITVOERDER

Archeologische Dienst Waasland – cel Onderzoek

NAAM VERGUNNINGHOUDER

Thierry Van Neste

ARCHEOLOGISCH DEPOT - OPGRAVINGSARCHIEF

Archeologische Dienst Waasland

ARCHEOLOGISCH DEPOT - VONDSTEN EN STALEN

Archeologische Dienst Waasland

PROJECTCODE

2012/382

VINDPLAATSNAAM

Sint-Niklaas - Gerda

PROVINCIE

Oost-Vlaanderen

GEMEENTE

Sint-Niklaas

DEELGEMEENTE

Sint-Niklaas

PLAATS

Abingdonstraat

TOPONIEM

Gerda

COÖRDINATEN

Noord: 205557,9849

Oost: 134233,2495

Zuid: 205341,1179

West: 133987,6733

KADASTRALE GEGEVENS

Afdeling 4, sectie D, percelen 821K, 821L, 823L, 822C, 854D, 854B
(partim)

TOPOGRAFISCHE LIGGING

Zie §4.2

BEGINDATUM

24/09/2012

EINDDATUM

29/09/2012

4. SITUERING

4.1. ALGEMENE SITUERING

Het onderzoeksgebied situeert zich in het binnengebied tussen de Abingdonstraat in het zuiden, de Broedersstraat in het westen, de Kongostraat in het noorden en het Bokkenhof in het oosten. Dit gebied bevindt zich op zo'n 600 m van het centrum van Sint-Niklaas.

Het archeologisch vooronderzoek vond plaats op de percelen 821K, 821L, 822C en 854C. De percelen 823L en 854B (partim) konden nog niet onderzocht worden. Op het perceel 823L waren op het moment van het onderzoek nog garages in gebruik. Dit perceel bevindt zich ook dicht bij een elektriciteitscentrale en hoogspanningskabels. Dit vormde een potentieel gevaar voor de betrokken personen bij het onderzoek. Het perceel 854B was nog geen eigendom van Interwaas, waardoor het nog niet kon worden vrijgegeven voor onderzoek.

Fig. 2. Kadasterplan met aanduiding van het projectgebied (bron: GDI-Vlaanderen 2012).

4.2. TOPOGRAFISCHE SITUERING

Het onderzoeksgebied kan topografisch gesitueerd worden op de noordelijke, zwak hellende rug van de Wase cuesta (fig. 3). De hoogte van het terrein varieert tussen 21,31 m TAW in het zuiden en 17,71 m TAW in het noorden. Het terrein kent dus een lichte daling naar het noorden toe. Op het noordelijke en centrale perceel is het middendeel van het terrein hoger dan de randen. Het gebruik als voetbalveld en de daarbij horende nivellering heeft natuurlijk een invloed gehad op het reliëf binnen het onderzoeksgebied.

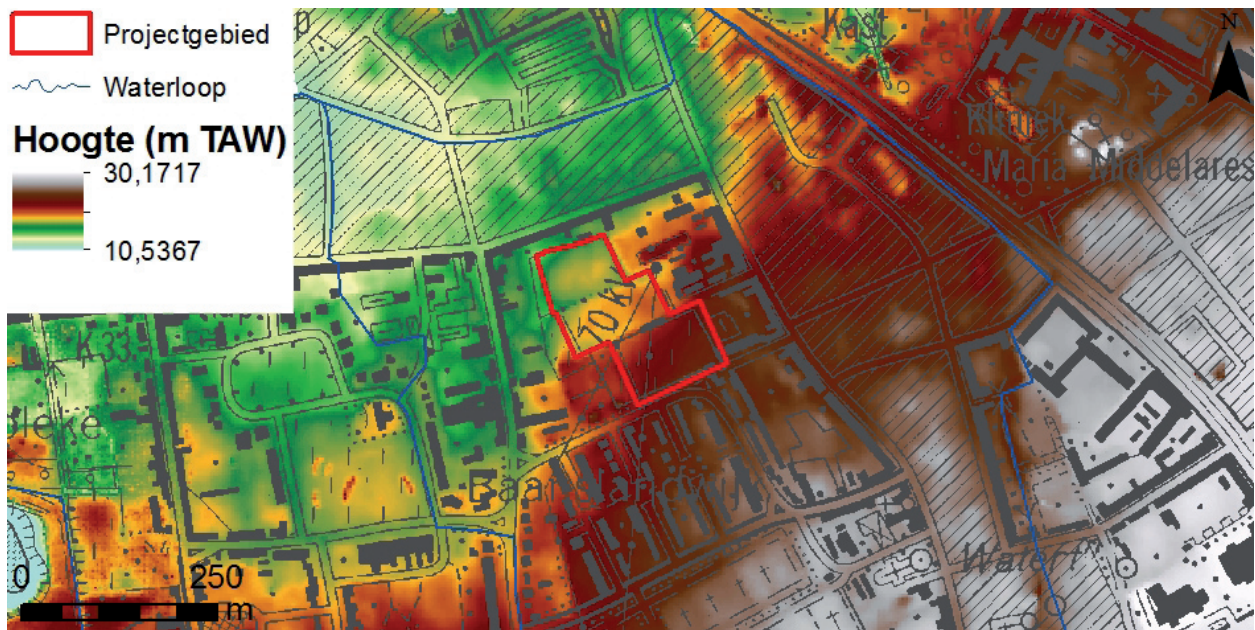
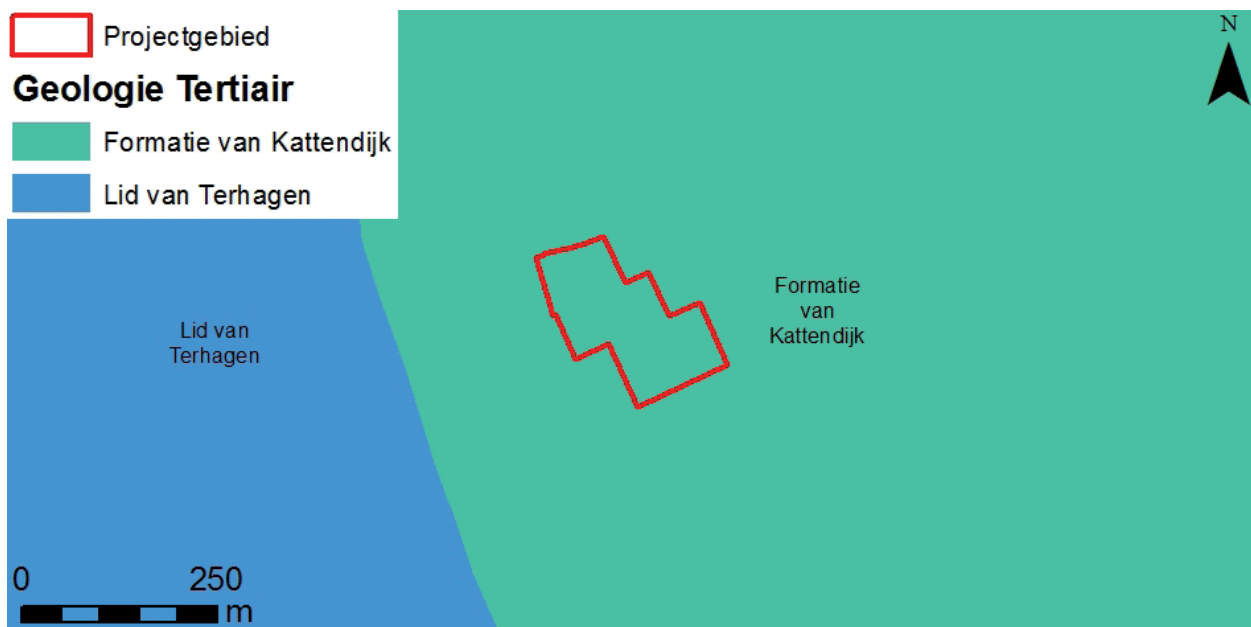

Fig. 3. Topografische situering van het onderzoeksgebied (schaal 1:10 000) (bron: GDI-Vlaanderen 1999).

Fig. 4. Situering op de tertiairgeologische kaart (bron: GDI-Vlaanderen 2002).

4.3. GEOLOGISCHE EN BODEMKUNDIGE SITUERING

Op de geologische kaart van het Tertiair is het onderzoeksgebied te situeren binnen de formatie van Kattendijk (fig. 4). Deze ontstond ongeveer 5 miljoen jaar geleden en is herkenbaar als groengrijs tot grijs fijn zand dat glauconiethoudend en plaatselijk kleihoudend is².

2 Vectoriële versie van de Tertiaire geologische kaart, MVG-EWBL-ANRE (GIS-Vlaanderen).

Bovenop de formatie van Kattendijk werd tijdens het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen) en mogelijk het Vroeg-Holoceen zand tot zandleem afgezet door eolische activiteit. In de ruime omgeving zijn ook fluviatiele (1a) en eolische (1b) afzettingen uit het tardiglaciaal en/of Holoceen terug te vinden (fig. 5).

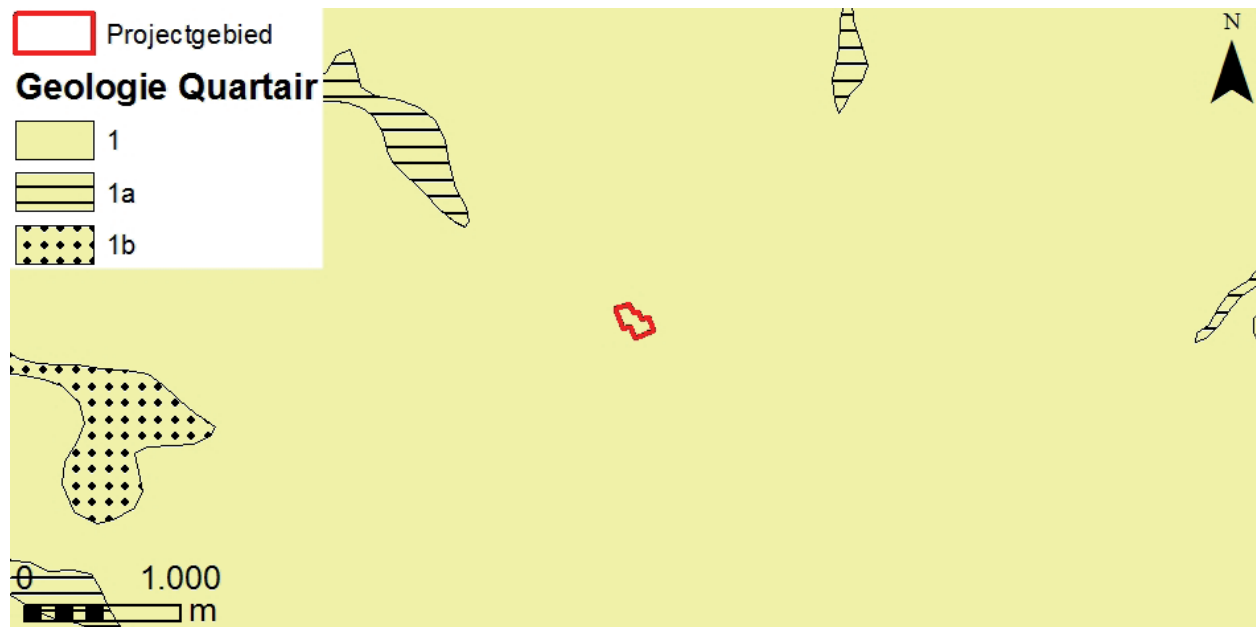

Fig. 5. Situering op de quartairgeologische kaart (bron: Bogemans F. 2005).

Op de bodemkaart worden de percelen 854C en 822C omschreven als vochtig zand (antropogeen) en het perceel 821K als antropogeen (fig. 6).

Fig. 6. Situering op de bodemkaart (bron: GDI-Vlaanderen 2001).

5. CONTEXT

5.1. HISTORISCHE CONTEXT

Sint-Niklaas werd voor het eerst vermeld in 1217, toen de Doornikse bisschop Goswinus de pastoor van Waasmunster opdroeg om twee wijken – Sinaai en Sint-Niklaas – van zijn parochie af te splitsen³. Op 9 oktober 1219 schonk de gravin van Vlaanderen – Johanna van Constantinopel – *zes bunders* (± acht hectaren) grond aan de nieuwe parochie. Deze lagen ten oosten van de kerk, ongeveer ter hoogte van de Ankerstraat. In 1236 werden de grenzen van de parochie grotendeels vastgelegd. Deze grens bleef behouden tot de gemeentefusie van 1977. Op 1 juni 1241 werd de hoofdschepenbank van het Land van Waas opgericht door de gravin van Vlaanderen. Dit was het hoogste bestuursorgaan voor de kasselrij Waas, het overkoepelde alle parochiebesturen van het Land van Waas en voerde de bevelen van het centrale gezag uit. In de keure werd bepaald dat het hoofdcollege wettelijk verplicht was om haar zittingen in Sint-Niklaas te houden, waardoor dit de hoofdplaats van het Land van Waas werd.⁴

Op de Ferrariskaart is te zien dat het onderzoeksgebied op het einde van de 18de eeuw bestond uit akkers en velden. Het behoorde tot het gehucht 'Den Knaptant'. Ten zuidoosten van het onderzoeksgebied is een omgrachte boerderij zichtbaar (fig. 7).

Fig. 7. Ferrariskaart met situering van het onderzoeksgebied (bron: Koninklijke Bibliotheek van België).

5.2. ARCHEOLOGISCHE CONTEXT

Op het te onderzoeken terrein vond in het verleden nog geen archeologisch onderzoek plaats.

Ten noorden van het onderzoeksterrein worden enkele vondsten vermeld in de Centrale Archeologische Inventaris (fig. 8). Op het Castrohof werd bij rioleringswerken een 17de- eeuwse afvallaag aangetroffen met gebruiksaardewerk, majolica, steengoed, glaswerk, leder en brons

³ Bogaert 2000, 53.

⁴ Demey A. 2000, 8-10.

(CAI: 32627). In de Kokkelbeekstraat werd een 17de-eeuwse gracht aangetroffen met geglaazuurd aardewerk. Deze gracht is mogelijk in verband te brengen met de hofstede 'De Wildeman', die zich op deze plaats bevond (CAI: 155866). Nog in de Kokkelbeekstraat werd bij de bouw van een appartementsgebouw een toevalsvondst gedaan. Daar werd een blauwgrijs drinkbekertje uit de late middeleeuwen aangetroffen (CAI: 155865). In de Aarschotwijk en Molenwijk werden twee losse vondsten uit het neolithicum aangetroffen (CAI: 32639 en 32638). Op ca. 1 km ten oosten van het onderzoeksterrein werd in 'De Winningen' een Romeinse vierkante houten waterput aangetroffen (CAI: 40104).

Fig. 8. Overzicht van gekende onderzoeken in de ruime omgeving van het onderzoeksgebied (bron: CAI 2013).

6. ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK

6.1. METHODOLOGIE

Er werden in totaal 16 kijksleuven machinaal uitgegraven. Elke sleuf wordt beschouwd als één werkput. Bij het bepalen van de richting van de sleuven werd rekening gehouden met de bestaande perceelsstructuur en de aanwezigheid van een elektriciteitsmast op de grens tussen percelen 821K en 822D.

Op perceel 854C werden 5 kijksleuven aangelegd met een tussenafstand van 15 m.

Op perceel 822C werden 6 kijksleuven uitgegraven met een tussenafstand van 10 m. Op dit perceel werden ook zes kijkvensters uitgegraven om meer informatie te verkrijgen over de mogelijke sporen in de kijksleuven. Omwille van gevaar in verband met laaghangende hoogspanningskabels naar de elektriciteitscentrale op het aanpalende perceel werd beslist om de sleuven in het oostelijke deel van dit perceel niet door te trekken tot het einde (fig. 9). Rond de elektriciteitsmast werd een marge van 15 m genomen.

Fig. 9. Laaghangende hoogspanningskabels naar de elektriciteitscentrale (foto: ADW).

Op perceel 821K werden 5 kijksleuven uitgegraven met een tussenafstand van 15 m. Sleuf 12 werd voor ca. 3 m onderbroken omwille van een mogelijke nutsvoorziening. Deze nutsvoorziening was niet gekend bij Interwaas en omwille van de veiligheid werd de kijksleuf onderbroken. Het oostelijke deel van dit perceel was ernstig verstoord door allerlei puin, waarschijnlijk afkomstig van de afbraak van de cafetaria en lokalen van de voetbalclub SK Gerda.

Per sleuf werd een profielput uitgegraven aan één uiteinde. Op deze manier kon de bodemopbouw uitgebreid bestudeerd worden en kon het archeologisch niveau worden geverifieerd. De profielputten werden geschrinkt aangelegd om op die manier een volledig beeld te verkrijgen van de bodemopbouw. In elke sleuf werd ook centraal nog een profiel

ingemeten (enkel bij de sleuven 15 en 16 niet, omwille van de beperkte lengte van de sleuf). Alle profielen werden ingemeten, gefotografeerd en beschreven.

De registratie gebeurde conform de minimumnorm voor archeologisch onderzoek in Vlaanderen. De omtrek en de diepte van de sleuven en de relevante sporen werden digitaal ingemeten. Beschrijvingen en foto's werden gemaakt. Vondsten die zichtbaar in het opgravingsvlak aanwezig waren, werden per spoor verzameld. Ook losse vondsten die niet toegeschreven konden worden aan een spoor werden gerecupereerd. Met de metaaldetector werd gecontroleerd op de aanwezigheid van metalen.

Bepaalde sporen vereisten een diepgaander onderzoek en werden daarom gecoupeerd.

6.2. ONDERZOEKSRESULTATEN

6.2.1. Bodemkundige vaststellingen

Op verschillende plaatsen werd in de profielen een restant van de podzol aangetroffen (fig. 10). Deze was echter ernstig verstoord door natuurlijke en menselijke activiteiten.

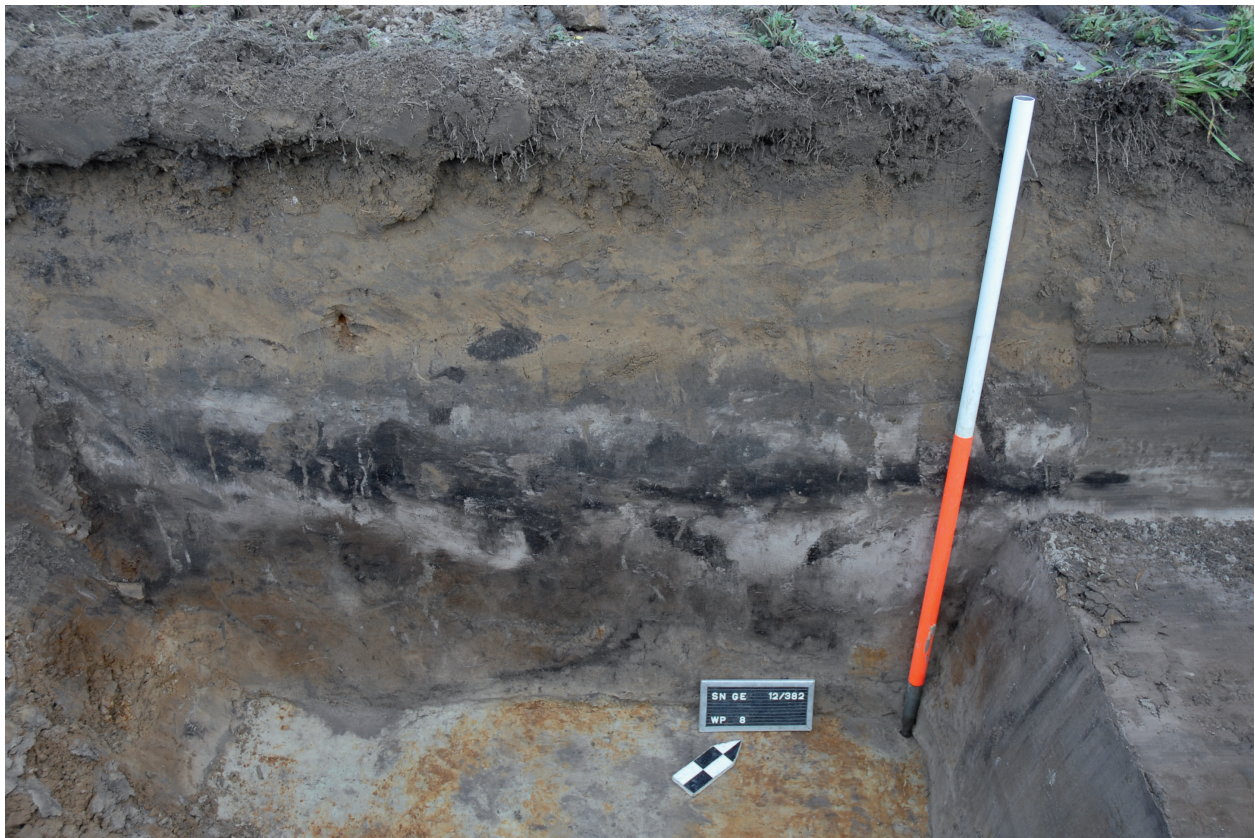

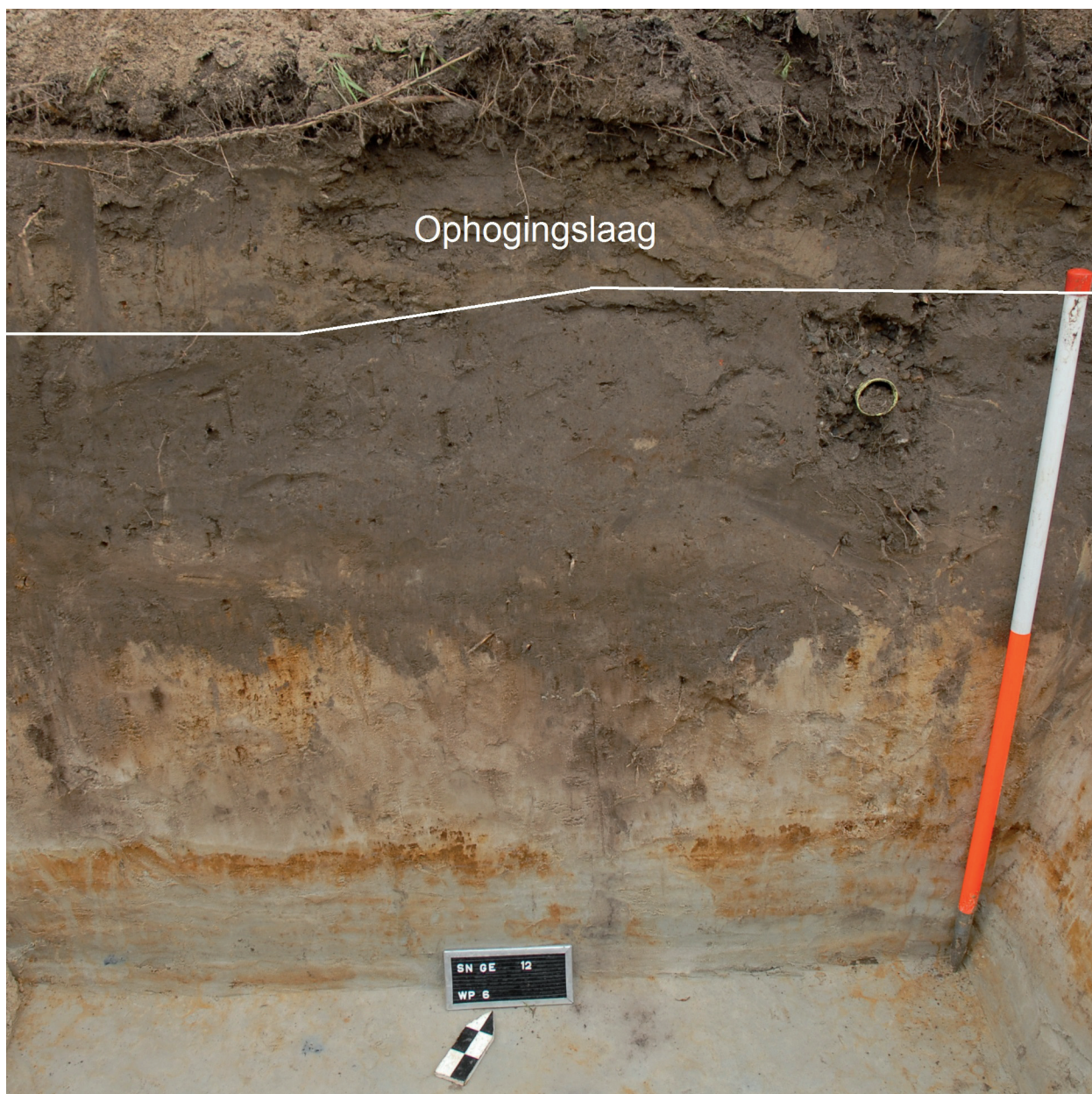
Fig. 10. Verstoorde podzol in werkput 8 (foto: ADW).

De ploeglaag kon onderverdeeld worden in twee lagen, Ap1 en Ap2. De bovenste laag was iets meer organisch en had een donkergrijze kleur door plantengroei. De onderste laag was grijsbruin van kleur.

Fig. 11. Ophogingslaag in werkput 6 (foto: ADW).

In sleuf 6 werd boven de ploeglaag een ophogingslaag aangetroffen (fig. 11). Deze ophoging is waarschijnlijk het gevolg van nivelleringswerken in functie van de aanleg van de voetbalvelden.

In sleuven 11 tot en met 16 werd een puinlaag aangetroffen boven de ploeglaag. Deze puinlaag heeft waarschijnlijk te maken met de afbraak van de tribunes (sleuf 16), de kantine en andere gebouwen (sleuven 11-15) van de voetbalclub SK Gerda.

6.2.2. Archeologische vaststellingen

Tijdens het onderzoek werden in totaal tien sporen aangetroffen (fig. 12). In de grachten met spoornummers 1 en 2 werd roodbakkend, geglaazuurd aardewerk en één fragment bouwmetaal aangetroffen. Spoor 1 kon gevolgd worden in de proefsleuven 6 tot en met 10 en had een breedte tussen 5 en 7 m. Spoor 2 kon gevolgd worden in de proefsleuven 6 tot en met 9 en had een maximale breedte van 5,7 m. De bolle akkergracht met het spoornummer 9 (sleuf 16, 11 tot en met 15) kent een dubbele vulling en had een maximale breedte van 6,5 m. De bolle akkergracht met spoornummer 10 (proefsleuven 11 en 15) had een maximale breedte van 5,9 m. Deze grachten kennen alle een bruinrijze vulling en hebben een N-Z-oriëntatie. Deze vier grachten kunnen worden geïnterpreteerd als bolle akkergrachten. De grachten 1 en 9 liggen in elkaars verlengde en vormen waarschijnlijk één gracht. De aanleg van bolle akkers kan gedateerd worden in de 15de - 16de eeuw⁵. De bolle akkers waren niet meer zichtbaar in het reliëf van het onderzoeksgebied.

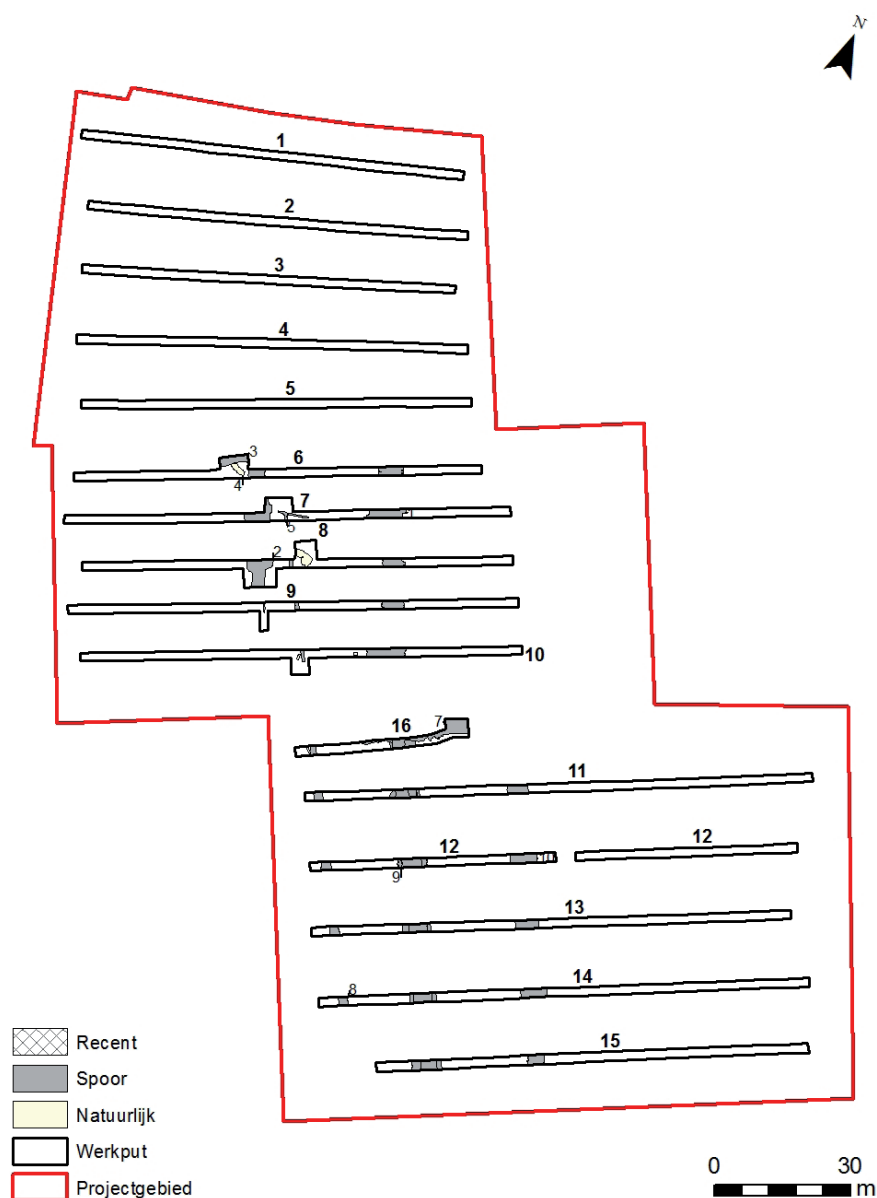

Fig. 12. Allesporenkaart.

⁵ Van Hove, 1997, 320-323.

Fig. 13. Spoor 3 in werkput 6. Op de voorgrond is spoor 4 zichtbaar, dat na couperen natuurlijk bleek te zijn (foto: ADW).

In werkput 6 werd in een kijkvenster nog een andere gracht aangetroffen (spoor 3) (fig. 13). Het gaat om een perceelsgracht tussen perceel 854C en 822C die nog steeds in gebruik was. Deze gracht had een O-W-oriëntatie.

In werkput 16 werd een gracht met dezelfde oriëntatie aangetroffen (spoor 7) (fig. 14). Deze gracht was opgevuld met puin. Waarschijnlijk gaat het om een perceelsgracht die recent werd dichtgegooid in functie van de voetbalterreinen.

In de sleuven 7 tot en met 10 kon een ondiepe greppel worden gevolgd met een donkergrijze tot zwarte vulling (spoor 5). De greppel had een N-Z-oriëntatie. Deze greppel werd gecoupeerd in sleuf 9 (fig. 15). Er werden geen artefacten aangetroffen in de greppel.

In sleuf 16 en in de sleuven 11 tot 14 werd een gracht aangetroffen met opnieuw een N-Z-oriëntatie en een maximale breedte van ca. 2 m (spoor 8). Ook in deze gracht werden geen artefacten gevonden.

Na couperen bleken de sporen 6/4 en 10/6 een natuurlijke oorsprong te hebben.

Fig. 14. Spoor 7, werkput 16, opgevuld met puin (foto: ADW).

Fig. 15. Coupe spoor 5, werkput 9 (foto: ADW).

6.2.3. Assessment en basisanalyse van de vondsten en stalen

Er werden slechts in twee sporen vondsten aangetroffen. Bij het opschaven van spoor 1 werden verschillende fragmenten roodbakkend aardewerk met een glazuurlaag aangetroffen. Het gaat om drie randfragmenten, vier wandfragmenten en één bodemfragment. Deze zijn allemaal te dateren in de Nieuwe Tijd/Nieuwste Tijd.

In spoor 2 werd een fragment bouw materiaal aangetroffen. Ook deze gracht kan gedateerd worden in de Nieuwe Tijd/Nieuwste Tijd.

6.2.4. Chronologie en datering

De datering van de verschillende sporen binnen het onderzoeksgebied is onduidelijke omwille van het ontbreken van dateringsmateriaal. De aanleg van de bolle akkergrachten (sporen 1, 2, 9 en 10) kan algemeen gedateerd worden in de 15de - 16de eeuw. Dit wordt ook bevestigd door het roodbakkend aardewerk met glazuurlaag dat werd aangetroffen in spoor 1. Dit aardewerk is te dateren in de Nieuwe/Nieuwste Tijd.

De rest van de sporen kon niet gedateerd worden omwille van het ontbreken van dateringsmateriaal.

7. SYNTHESE

Er werden slechts twee mogelijk archeologisch relevante sporen aangetroffen binnen het onderzoeksgebied. Het gaat om twee greppelstructuren (spoor 5 en spoor 8) die niet gedateerd konden worden door het ontbreken van dateringsmateriaal. De aanleg van de vier bolle akkergrachten kan gedateerd worden in de 15de – 16de eeuw. De sporen 5 en 8 hebben dezelfde N-Z-oriëntatie als de bolle akkergrachten en bevinden zich zo'n 15 m ten westen van spoor 9 (bolle akkergracht).

8. ADVIES

Het lijkt ons niet aangewezen om het onderzoeksgebied te onderwerpen aan een vlakdekkend archeologisch onderzoek. Daarom wordt aan het Agentschap Onroerend Erfgoed geadviseerd om de terreinen vrij te geven.

9. SAMENVATTING

De onmiddellijke aanleiding voor de archeologische prospectie met ingreep in de bodem was de aanleg van een woonzorgcentrum door het OCMW Sint-Niklaas en Interwaas. Deze ingreep kon een ernstige beschadiging of zelfs vernietiging van potentieel archeologische gegevens tot gevolg hebben. Aan de hand van een sleuvenonderzoek kon de archeologische waarde van het onderzoeksgebied in kaart worden gebracht.

In totaal werden 16 proefsleuven gegraven. Deze werden systematisch verspreid over het onderzoeksterrein. Om een beter zicht te krijgen op de sporen werden in vijf proefsleuven kijkvensters aangelegd.

Er werden vier bolle akkergrachten aangetroffen, waarvan de aanleg te dateren valt in de 15de – 16de eeuw. Twee greppels zijn mogelijk archeologisch relevant, maar konden niet gedateerd worden omwille van het ontbreken van dateringsmateriaal. Op basis van deze gegevens wordt het niet nodig geacht om bijkomend archeologisch onderzoek te adviseren.

10. BIBLIOGRAFIE

BOGEMANS F. 2005: *Quartaairgeologische overzichtskaart van Vlaanderen 1/200.000*. In opdracht van Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Afdeling natuurlijke Rijkdommen en Energie.

GDI-VLAANDEREN 2013: Centrale Archeologische Inventaris 2013: *CAI* [shapefile]

GOOGLE MAPS, 2012: [online] <http://maps.google.be/>, (geraadpleegd op 10 oktober 2012).

GDI-VLAANDEREN 2012: *GDIviewer* [online], <http://ogc.beta.agiv.be/GDIviewer/>, (geraadpleegd op 10 oktober 2012).

GDI-VLAANDEREN 1999: Rasterversie van de gescande Topografische kaart in zwartwit en op schaal 1/10.000, NGI, opname 1978-1993 (GIS-Vlaanderen) [tiff].

GDI-VLAANDEREN 2001: *Vectoriële versie van de Bodemkaart* [shapefile], AGIV, IWT, Laboratorium voor Bodemkunde van de Universiteit Gent (GIS-Vlaanderen).

GDI-VLAANDEREN 2002: *Vectoriële versie van de Tertiaire geologische kaart* [shapefile], MVG-EWBL-ANRE (GIS-Vlaanderen).

GDI-VLAANDEREN 2006: *Digitaal hoogtemodel van Vlaanderen* [shapefile], MOW-Afd WL, VMM-Afd Water en AGIV.

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË s.d.: *Ferraris 1777. Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik*, blad 57 [online], http://www.kbr.be/collections/cart_plan/ferraris/ferraris_nl.html, (geraadpleegd op 10 oktober 2012).

VAN HOVE R. 1997: De 'klassieke' bolle akkers van het Waasland in archeologisch perspectief, *Berichten van de Archeologische Dienst Waasland* 3, 281-328

VERGAUWEN J. 2009: *SK Gerda moet alweer verhuizen*, [online], <http://www.gva.be/regio-waas/sint-niklaas/sk-gerda-moet-alweer-verhuizen.aspx>, (geraadpleegd op 9 oktober 2012).

11. BIJLAGEN

ALLESPORENKAART (PDF)

SPORENLIJST

VONDSTENLIJST

STALENLIJST

FOTOLIJST

TEKENINGENLIJST

FOTO'S

TEKENINGEN

GIS-BESTANDEN (SHAPEFILE)

